

**TULAREMİ
İNSANDAN İNSANA
BULAŞMAZ**

**KENDİNİZİ VE AİLENİZİ
TULAREMİDEN
KORUYABİLİRSİNİZ**

**KAYNAĞI
BELLİ OLMAYAN
SULARI TÜKETMEYİN!**

**HASTA OLDUĞUNUZU DÜŞÜNÜYORSANIZ
LÜTFEN EN KISA ZAMANDA
BİR SAĞLIK KURULUŞUNA
BAŞYURUNUZ**

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

saglik.gov.tr

[f](#) [t](#) [i](#) [v](#) /SaglikBakanligi

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

TULAREMİ

Tularemî nedir?

Tularemîden korunmak için
neler yapılmalıdır?

TULAREMİ NEDİR?

- Hayvanlardan insanlara bulaşan mikrobik bir hastalıktır.
- **Tavşan ateşi** veya **avcı hastalığı** olarak da bilinir.
- Fare, sincap, su sıçanı gibi kemirici hayvanlar ve tavşanlar hastalığın asıl kaynağıdır.

BELİRTİLERİ NELERDİR?

- Çoğunlukla ani yükselen ateş, üşüme, titreme, baş ağrısı ve iştahsızlık gibi belirtilerle başlar.
- Bu belirtilere boğaz ağrısı ve kuru öksürük eşlik edebilir.
- Ayrıca karın ağrısı, bulantı, kusma, ishal ve kas ağrıları da olabilir.
- Mikrobu vücuda girdiği bölgede kızarıklık, yara, boyunda şişlikler veya göz iltihabı görülebilir.

HASTALIK GENELLİKLE 2 ŞEKİLDE BULAŞIR

Su ve Gıda yolu ile

- ◆ Hasta hayvanların kirlettiği suların içilmesiyle, kullanılmasıyla veya bu sularla temas edilmesiyle
- ◆ Kaynağı belli olmayan veya fiziksel şartları uygun olmayan su depolarından gelen suların ve düzenli klorlanmayan suların kullanılmasıyla
- ◆ Av hayvanlarına ait etler başta olmak üzere etlerin iyi pişirilmeden tüketilmesiyle
- ◆ Meyve ve sebzelerin uygun şekilde yıkanmadan yenilmesiyle
- ◆ Uygun koşullarda depolanmamış/saklanmamış yiyeceklerin tüketilmesiyle

Deri yolu ile

- ≈ Hasta veya ölü hayvanlara çıplak elle temas edilmesiyle
- ≈ Mikrobu taşıyan kenelerin vücuda tutunmasıyla veya mikrobu taşıyan sineklerin sokmasıyla
- ≈ Av hayvanlarının eldivensiz yüzülmesiyle ve parçalanmasıyla

TULAREMİ HASTALIĞINDAN KORUNABİLİRSİNİZ

TULAREMİDEN KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALIDIR?

- ◆ İçme ve kullanma suyu kanalları ile depoları, kirlenmeyi engelleyecek şekilde yapılmalı ve uygun olmayanlar ıslah edilmelidir.
- ◆ Sular klorlandıktan veya kaynatıldıktan sonra içilmeli ve kullanılmalıdır.
- ◆ Doğada kaynağı belli olmayan ve kirlenmeye müsait yerlerdeki sular kesinlikle içilmemelidir ve kullanılmamalıdır.

- Av hayvanlarının, derisi yüzülürken ve etleri parçalanırken eldiven kullanılmalıdır.
- Hayvan leşlerine çıplak elle dokunulmamalı, ölen hayvanlar çevreyi kirlenmeyecek şekilde gömülmelidir.
- Yabani veya evcil hayvanla temastan sonra eller mutlaka yıkanmalıdır.
- Kene tutunmasına karşı uygun giysiler giyilmelidir.

- Gıda maddeleri; fare, sıçan gibi kemirici hayvanların ulaşamayacağı şekilde muhafaza edilmelidir.
- Meyve ve sebzeler bol su ile iyice yıkandıktan sonra yenilmelidir.
- Özellikle av hayvanlarına ait etler iyice pişirildikten sonra tüketilmelidir.